

Azərbaycan Respublikası
Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin
«07» sentyabr 2022-ci il tarixli
qərarı ilə təsdiq edilmişdir
Protokol № 38

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏRKƏZİ BANKININ

HÜQUQ DEPARTAMENTİ HAQQINDA

Ə S A S N A M Ə

BAKI - 2022

1. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

1.1. Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının Hüquq departamenti (bundan sonra - Departament) Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının (bundan sonra - Mərkəzi Bank) mərkəzi aparatının struktur bölməsidir.

1.2. Departament öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununu, Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan digər normativ hüquqi aktlarını, Mərkəzi Bankın normativ xarakterli aktlarını, İdarə Heyətinin və daxili komitələrin qərarlarını, Mərkəzi Bank üzrə əmrləri, sərəncamları və bu Əsasnaməni rəhbər tutur.

1.3. Departament bu Əsasnamə ilə müəyyən olunmuş funksiyaların yerinə yetirilməsi prosesində Mərkəzi Bankın digər struktur bölmələri və qurumları ilə fəaliyyətini əlaqələndirir.

2. DEPARTAMENTİN FƏALİYYƏTİNİN ƏSAS MƏQSƏDİ

Departamentin fəaliyyətinin əsas məqsədi Mərkəzi Bankda hüquq işinin həyata keçirilməsi və onun fəaliyyətində qanunçuluğun möhkəmləndirilməsi, habelə Mərkəzi Bankın normayaratma fəaliyyətinin effektiv koordinasiya edilməsindən ibarətdir.

3. DEPARTAMENTİN ƏSAS FUNKSİYALARI

Departamentin əsas funksiyaları aşağıdakılardır:

3.1. Mərkəzi Bankın bütün fəaliyyət istiqamətləri üzrə qanunvericiliyin tətbiqinin hüquqi təminatı;

3.2. Mərkəzi Bankın normayaratma fəaliyyətində, o cümlədən mərkəzi bankçılıq və maliyyə bazarlarının tənzimlənməsi və nəzarəti sahəsində hüquqi bazanın formalaşdırılması və təkmilləşdirilməsində iştirak edilməsi, qanunvericiliyə uyğun olaraq hüquqi aktların layihələrinin məcburi hüquqi ekspertizasının həyata keçirilməsi;

3.3. hüquqi məsələlərlə bağlı digər şəxslərlə münasibətdə, o cümlədən məhkəmələrdə, inzibati orqanlarda təmsilçilik funksiyasının həyata keçirilməsi və Mərkəzi Bankın qanuni maraqlarının hüquqi müdafiəsinin təmin olunması;

3.4. dövlət orqanlarından (qurumlarından) Mərkəzi Banka daxil olan normativ hüquqi aktların layihələrinə müstəqil və ya digər struktur bölmələri ilə əlaqəli şəkildə rəylərin hazırlanması;

3.5. Mərkəzi Bankın rəhbərliyi, struktur bölmələri və qurumları tərəfindən sorğu

edilən hüquqi məsələlərlə bağlı rəylərin və müvafiq arayışların verilməsi;

3.6. Mərkəzi Bankın səlahiyyətlərinə aid inzibati xətalara haqqında işlər üzrə icraatın aparılmasının təşkil edilməsi və hüquqi dəstək verilməsi;

3.7. Mərkəzi Bankın iştirakçısı olduğu müqavilələrin hazırlanmasının və icrası ilə bağlı münasibətlərin hüquqi təminatı;

3.8. Mərkəzi Bankın normayaratma fəaliyyəti çərçivəsində hüquqi aktların vaxtaşırı inventarizasiyasının keçirilməsi və nəticələri üzrə müstəqil və ya digər bölmələrlə birgə təkliflərin hazırlanması;

3.9. Departamentin əməliyyat planları və büdcə layihələrinin hazırlanması və icrasının təmin edilməsi;

3.10. Mərkəzi Bankın struktur bölmələrinin və qurumlarının qanunvericilikdəki dəyişikliklər barədə məlumatlandırılması, sorğularına əsasən praktiki işlərində əmələ gələn hüquqi məsələlər üzrə izahat və məsləhətlərin verilməsi;

3.11. Mərkəzi Bankın struktur bölmələrinin fəaliyyət profilinə və tələbatına uyğun olaraq qanunvericilik məsələləri üzrə tematik seminarların keçirilməsi;

3.12. hüquq işinin həyata keçirilməsi üçün zəruri olan arayışların və digər materialların Mərkəzi Bankın struktur bölmələrindən (qurumlarından) alınması və təhlili əsasında müvafiq işlərin aparılması;

3.13. Departamentin funksiyalarının həyata keçirilməsi və işinin səmərəliliyini artırmaq məqsədi ilə dövlət hakimiyyət orqanları ilə, habelə xarici ölkələrin mərkəzi banklarının və digər əlaqədar qurumlarının hüquqi xidmətləri ilə əməkdaşlıq edilməsi, hüquq işləri üzrə Mərkəzi Bankın aldığı texniki yardım layihələrində iştirak edilməsi;

3.14. Departamentə daxil olan müraciətlərə baxılması, məktub və sorğulara cavabların hazırlanması;

3.15. Mərkəzi Bankın fəaliyyəti zamanı qarşıya çıxan digər hüquqi məsələlərin həllində iştirak edilməsi.

4. DEPARTAMENTİN TƏŞKİLATI STRUKTURU VƏ İDARƏ OLUNMASI

4.1. Departamentin təşkilati strukturu aşağıdakı bölmələrdən ibarətdir:

4.1.1. Korporativ hüquq şöbəsi;

4.1.2. Maliyyə bazarlarının hüquqi təminatı şöbəsi;

4.1.2.1. Sığorta bazarının hüquqi təminatı bölməsi;

4.1.3. İnzibati icraat və məhkəmə işləri şöbəsi.

4.2. Departamentə direktor rəhbərlik edir. Departament direktoru işdə olmadıqda,

onun səlahiyyətlərini Korporativ hüquq şöbəsinin rəisi, o da işdə olmadıqda, rəhbərliyin müvafiq əmri ilə həvalə edilmiş digər şöbə rəislərindən biri həyata keçirir.

4.3. Departamentin nomenklatur vəzifəli şəxsləri Mərkəzi Bankın İdarə Heyəti tərəfindən vəzifəyə təyin və vəzifədən azad olunurlar.

5. DEPARTAMENTİN İŞİNİN TƏŞKİLİ

5.1. Korporativ hüquq şöbəsi:

5.1.1. Mərkəzi Bankın cari fəaliyyətində qanunvericiliyin tətbiqini hüquq işinin aparılması çərçivəsində təmin edir;

5.1.2. Mərkəzi Bankın idarəetmə, təşkilati məsələlər və daxili nəzarət sahəsində rəqlament sənədlərinin (daxili qaydalar, prosedurlar, əsasnamələr və s.), eləcə də qeyri-normativ hüquqi aktlarının hazırlanmasında iştirak edir və həmin sənədlərin hüquqi ekspertizasını həyata keçirir;

5.1.3. Mərkəzi Bankın pul siyasəti alətlərinin tətbiqi, ölkədə nağd pulun tədavülü, qızıl-valyuta ehtiyatlarının idarə olunması, valyuta tənziimi ilə bağlı hüquq işlərində, o cümlədən müvafiq hüquqi aktların, saziş və müqavilələrin, digər hüquqi sənədlərin hazırlanmasında iştirak edir, bu proseslərdə qarşıya çıxan məsələlərlə bağlı hüquqi yardım göstərir;

5.1.4. mərkəzi bankçılığın hüquqi aspektlərinin beynəlxalq təcrübəsini təhlil edir və müvafiq təkliflər verir;

5.1.5. fəaliyyət istiqamətlərinə aid məsələlərlə bağlı Mərkəzi Bankın hüquqlarının və qanuni maraqlarının məhkəmədə və digər şəxslərlə münasibətlərdə qorunması və müdafiə olunması üçün lazımi tədbirlər görür, müvafiq dövlət orqanları ilə məlumat və sənədlərin mübadiləsini aparır, təmsilçilik funksiyalarını həyata keçirir;

5.1.6. Mərkəzi Bankın daxili rəqlament sənədlərinin reyestrini aparır və onların əsllərini saxlayır, Mərkəzi Bankın normativ hüquqi və normativ xarakterli aktlarla təminatının yaxşılaşdırılması üçün tədbirlər görür;

5.1.7. Mərkəzi Bankın normativ xarakterli aktlarının reyestrini aparır, onların əsllərini saxlayır və Bankın internet saytında hüquqi aktların yerləşdirilməsini və mütəmadi yenilənməsini təmin edir;

5.1.8. Mərkəzi Bankın həyata keçirdiyi satınalmalarda iştirak edir, satınalma müqavilələrini tərtib edir və ya onların hüquqi ekspertizasını həyata keçirir;

5.1.9. Mərkəzi Bankda əmək münasibətlərinin hüquqi təminatını həyata keçirir;

5.1.10. Mərkəzi Bankın Həmkarlar İttifaqı təşkilatına hüquqi yardım göstərir;

5.1.11. Departament rəhbərliyinin tapşırığı ilə Mərkəzi Bankın rəhbərliyi və struktur bölmələri üçün hüquqi arayışlar və materiallar hazırlayır;

5.1.12. Mərkəzi Bankın struktur bölmələrinin fəaliyyət profilinə və tələbatına uyğun olaraq qanunvericilik məsələləri üzrə tematik seminarlar keçirir;

5.1.13. Departamentin əməliyyat planları və büdcə layihələrini tərtib edir, fəaliyyət istiqamətləri üzrə icrasını təmin edir və müvafiq hesabatlar hazırlayır;

5.1.14. şöbəyə daxil olan müraciətlərə baxır, məktub və sorğulara cavablar hazırlayır;

5.1.15. rəhbərliyin tapşırığı ilə Departamentin fəaliyyət istiqamətləri üzrə digər işləri yerinə yetirir.

5.2. Maliyyə bazarlarının hüquqi təminatı şöbəsi:

5.2.1. maliyyə bazarlarının tənzimlənməsi və nəzarəti sahəsində Mərkəzi Bankın normayaratma fəaliyyətində iştirak edir, normativ-metodoloji sənədlərin hüquqi ekspertizasını həyata keçirir;

5.2.2. maliyyə bazarlarını tənzimləyən qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi və qabaqcıl beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması məqsədi ilə mövcud qanunvericilikdə yaranmış hüquqi kolliziyaları, boşluqları müəyyən edir, müstəqil və ya əlaqədar struktur bölmələrlə əlaqəli şəkildə müvafiq təkliflər hazırlayır;

5.2.3. Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi qanun, fərman və qərar layihələrinin hazırlanmasını təmin edir, onların razılaşdırılması prosesinə hüquqi dəstək verir, habelə Mərkəzi Banka daxil olan hüquqi aktların layihələrinə dair rəy və təkliflər hazırlayır;

5.2.4. Mərkəzi Bankın müvafiq departamentləri tərəfindən maliyyə bazarlarında nəzarət tədbirlərinin həyata keçirilməsində, o cümlədən, təsir (təshih) və sanksiya tədbirlərinin tətbiqində zəruri olan arayışların və digər materialların hazırlanması və təhlili əsasında hüquqi yardım göstərir;

5.2.5. qanunvericiliyə uyğun olaraq nəzarət subyektlərində müvəqqəti inzibatçılığın tətbiqi, rezolyusiya, könüllü restrukturizasiya və maliyyə sağlamlaşdırılması tədbirlərinin həyata keçirilməsi proseslərinə lazımi hüquqi dəstək verir;

5.2.6. maliyyə bazarları, valyuta tənzimi və maliyyə hüququnun digər sahələri üzrə qanunvericilik aktlarının Mərkəzi Bankın fəaliyyətində tətbiqini səlahiyyəti daxilində təmin edir;

5.2.7. müvafiq hallarda Mərkəzi Bankın normativ xarakterli aktlarının razılaşdırılması proseslərində iştirak edir;

5.2.8. fəaliyyət istiqamətlərinə aid məsələlərlə bağlı Mərkəzi Bankın iştirak etdiyi

inzibati və məhkəmə işlərinə zəruri hüquqi dəstək verir;

5.2.9. səlahiyyətinə aid məsələlər üzrə arayışlar və materiallar hazırlayır;

5.2.10. fəaliyyət istiqamətləri üzrə Mərkəzi Bankın mövcud normativ bazasının vaxtaşırı inventarizasiyasını həyata keçirir, müstəqil və ya digər bölmələrlə birgə müvafiq təkliflər hazırlayır;

5.2.11. Departamentin əməliyyat planları və büdcə layihələrinin tərtib edilməsində iştirak edir və fəaliyyət istiqamətləri üzrə icrasını təmin edir;

5.2.12. şöbəyə daxil olan müraciətlərə baxır, məktub və sorğulara cavablar hazırlayır;

5.2.13. rəhbərliyin tapşırığı ilə Departamentin fəaliyyət istiqamətləri üzrə digər işləri yerinə yetirir.

5.3. Sığorta bazarının hüquqi təminatı bölməsi:

5.3.1. sığorta qanunvericiliyinin təkmilləşdirilməsi və qabaqcıl beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması məqsədi ilə sığorta bazarını tənzimləyən qanunvericilik aktlarının beynəlxalq təcrübə ilə müqayisəli təhlilini aparır, qanunvericilikdə yaranmış hüquqi kolliziyaları, boşluqları müəyyən edir, bu sahənin təkmilləşdirilməsi üzrə müstəqil və ya əlaqədar struktur bölmələri ilə əlaqəli şəkildə təkliflər və müvafiq qanunvericilik aktlarının layihələrini hazırlayır;

5.3.2. sığorta bazarının tənzimlənməsi və nəzarət sahələri üzrə Mərkəzi Bankın normayaratma fəaliyyətində iştirak edir, bu sahədə hazırlanan normativ-metodoloji sənədlərin hüquqi ekspertizasını həyata keçirir;

5.3.3. sığorta bazarında tənzimləmə və nəzarət üzrə müəyyən edilmiş strateji hədəflərə əsaslanaraq tənzimləmə və nəzarət siyasətinin, habelə inkişaf strategiyasının formalaşdırılması üzrə əlaqəli struktur bölmələrdən daxil olan təklifləri təhlil edir və onlara dair hüquqi rəy verir;

5.3.4. sığorta bazarının infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi və səmərəliyinin artırılması üzrə təkliflərin reallaşdırılması üçün hüquq işlərini həyata keçirir;

5.3.5. sığorta bazarının institusional mühitinin yaxşılaşdırılması və inkişafı məqsədilə zəruri hüquqi bazanın formalaşdırılması prosesində iştirak edir;

5.3.6. Mərkəzi Bankın müvafiq departamenti tərəfindən sığorta bazarında nəzarət tədbirlərinin həyata keçirilməsində, o cümlədən, icrası məcburi olan göstərişlərin, sanksiya və digər inzibati icraat tədbirlərinin tətbiqinə zəruri hüquqi yardım göstərir;

5.3.7. Maliyyə bazarlarının hüquqi təminatı şöbəsinin sığorta bazarına münasibətdə digər funksiyalarını həyata keçirir və şöbə rəhbərliyi ilə əlaqələndirir.

5.4. İnzibati icraat və məhkəmə işləri şöbəsi:

5.4.1. Mərkəzi Bankın səlahiyyətlərinə aid edilmiş inzibati xətlər haqqında işlər üzrə daxil olan məlumat və sənədləri araşdırır və inzibati xəta haqqında protokollar tərtib edir, icraata başlanılması barədə bildirişlər göndərir;

5.4.2. inzibati xəta işləri üzrə icraatda iştirak edir, səlahiyyətli şəxs tərəfindən qəbul edilmiş qərarların qanunvericiliyə müvafiq qaydada rəsmiləşdirilməsi üçün işlər aparır;

5.4.3. inzibati xəta haqqında işlər üzrə hüquqi şəxslər barəsində Mərkəzi Bank tərəfindən tərtib edilmiş protokolları baxılması üçün müvafiq rayon (şəhər) məhkəmələrinə göndərir;

5.4.4. vəzifəli şəxslər tərəfindən inzibati cərimənin tətbiqi haqqında qərar könüllü icra olunmadıqda, məcburi icra tədbirlərinin görülməsi üçün müvafiq materialları icra orqanına göndərir;

5.4.5. baxılmış inzibati xətlər haqqında işlər barədə elektron informasiya ehtiyatını idarə edir;

5.4.6. etibarnamə əsasında Mərkəzi Bankın iştirak etdiyi məhkəmə işlərini aparır və bununla əlaqədar müvafiq prosessual hüquqları həyata keçirir;

5.4.7. Mərkəzi Bankın xeyrinə çıxarılan qərarlar üzrə icra və digər tədbirlərin görülməsini nəzarətdə saxlayır və rəhbərliyə müvafiq arayışlar təqdim edir;

5.4.8. rəhbərliyin tapşırığı ilə səlahiyyətinə aid məsələlər üzrə arayışlar və materiallar hazırlayır;

5.4.9. Departamentin əməliyyat planları və büdcə layihələrinin tərtib edilməsində iştirak edir və fəaliyyət istiqamətləri üzrə icrasını təmin edir;

5.4.10. şöbəyə daxil olan müraciətlərə baxır, məktub və sorğulara cavablar hazırlayır;

5.4.11. rəhbərliyin tapşırığı ilə Departamentin fəaliyyət istiqamətləri üzrə digər işləri yerinə yetirir.

6. YEKUN MÜDDƏALAR

6.1. Bu Əsasnamə təsdiq edildiyi gündən qüvvəyə minir.

6.2. Bu Əsasnamə qüvvəyə mindiyi gündən Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin 23 oktyabr 2020-ci il tarixli qərarı (protokol №48) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının Hüquq departamenti haqqında Əsasnamə" ləğv edilir.

Mərkəzi Bankın sədri

Taleh Kazımov